

AFBRAAKTIJDEN VAN AFVAL

WAT HEB JE NODIG?

AAN DE SLAG MET
AFVAL

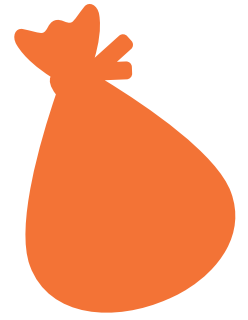
#01

- Papier
- Pen

AFBRAAKTIJDEN VAN AFVAL

WAT MOET JE DOEN?

- 1** Alle soorten zwerfafval hebben hun eigen **afbraaktijd**. Dat is de tijd die het de natuur kost om afval te verteren. Na die tijd is het afval niet meer zichtbaar.
- 2** Hoeveel tijd denk jij dat het kost om het afval dat hieronder staat te verteren in de natuur? Kies de goede antwoorden en schrijf ze op papier.
- 3** Controleer je antwoorden bij je juf/meester.

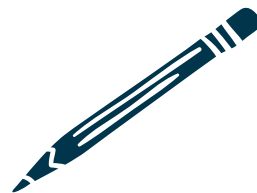
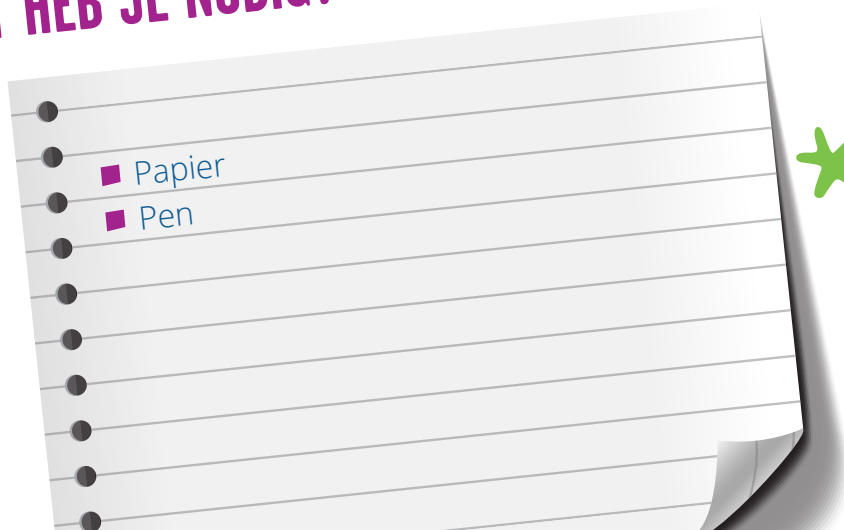
APPELKLOKHUIS:	2 WEKEN	-	1 JAAR	-	3 JAAR
BLIKJE:	6 MAANDEN	-	10-20 JAAR	-	MINIMAAL 50 JAAR
BANANENSCHIL:	1 JAAR	-	2-12 JAAR	-	ONEINDIG
PLASTIC FLESJE:	5-10 JAAR	-	20-25 JAAR	-	ONEINDIG
KAUWGOM:	10 JAAR	-	MINIMAAL 20 JAAR	-	MINIMAAL 50 JAAR

ZWERFAFVALVERHALEN

WAT HEB JE NODIG?

AAN DE SLAG MET
AFVAL

#02

ZWERFAFVALVERHALEN

WAT MOET JE DOEN?

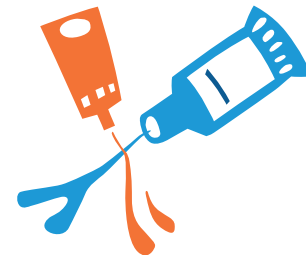
- 1 Welk zwerfafval heb jij wel eens op straat gezien? Neem één soort zwerfafval in je hoofd.
- 2 Wat is het verhaal achter dit afval? Waar komt het vandaan? Hoe en door wie werd het gebruikt? Hoe is het in jouw omgeving terechtgekomen? Bedenk een grappig, spannend of knettergek afvalverhaal. Gebruik je fantasie!
- 3 Variant: als je het leuker vindt om een afvalgedicht te schrijven, dan mag dat ook!

AFVALTOTEMPAAL

WAT HEB JE NODIG?

- Lege doosjes, potjes en blikjes
- Materialen zoals kurken, doppen, knopen, gekleurde plastic tasjes en touw/wol
- Scharen
- Lijm

AFVALTOTEMPAAL

WAT MOET JE DOEN?

- 1 Kies een leeg doosje, blikje of potje.
- 2 Versier de verpakking helemaal rondom met kurken, doppen, knopen en stukjes touw/wol. Zorg dat de verpakking niet meer te zien is.
- 3 Maak een totempaal door enkele versierde verpakkingen op elkaar te plakken.

LETTERSOEK

WAT HEB JE NODIG?

- Papier
- Pennen
- Timer (of klok)

LETTERSOEPE

WAT MOET JE DOEN?

- 1** Alle spelers krijgen een vel papier en een pen.
- 2** Schrijf bovenaan het papier het woord 'zwerfafval'.
- 3** Spreek met elkaar af hoeveel tijd je krijgt voor het woordspel. Vijf minuten bijvoorbeeld. Zet de timer op het afgesproken aantal minuten.
- 4** Maak binnen de tijd zoveel mogelijk woorden met de letters uit het woord 'zwerfafval'. Je mag alle letters telkens recyclen, dus hergebruiken. En je mag alle letters door elkaar gebruiken. Goede woorden zijn bijvoorbeeld: afval, ver en erf.
- 5** Als de tijd stopt, tellen jullie je woorden. Degene met de meeste (bestaande) woorden wint!
- 6** Variant: je kunt ook in tweetallen tegen elkaar spelen.

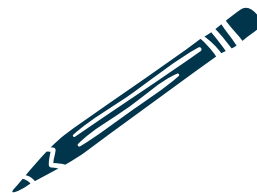

INTERVIEW MET...

WAT HEB JE NODIG?

- Papier
- Pen
- Eventueel opnameapparatuur, zoals een mobiele telefoon

INTERVIEW MET...

WAT MOET JE DOEN?

- 1** Bedenk wie jij graag iets zou vragen over zwerfafval. Denk bijvoorbeeld aan de directeur, de schoonmaker van de school of jouw oma. Maak een afspraak.
- 2** Zet vijf tot tien vragen over zwerfafval op papier. Denk bijvoorbeeld aan vragen als: Gooit u weleens iets op straat? Waarom doet u dat wel/niet? Hoe schoon vindt u de wijk waarin u woont?
- 3** Ga op de afgesproken tijd met je vragenlijst, een pen en papier (of opnameapparatuur) naar degene die je gaat interviewen.
- 4** Als je het interview opneemt, dan kun later alle antwoorden opschrijven. Als je het interview niet opneemt, dan noteer je steekwoorden. Later werk je dan de antwoorden uit.

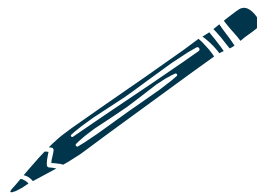
OORZAKEN EN GEVOLGEN

WAT HEB JE NODIG?

AAN DE SLAG MET
AFVAL

#06

- Grote vellen papier (A3-formaat; twee per groepje)
- Stiften

OORZAKEN EN GEVOLGEN

WAT MOET JE DOEN?

- 1 Maak groepjes.
- 2 Zet op ieder papier de start van een woordweb:

- 3 Brainstorm met elkaar over mogelijke oorzaken en gevolgen van zwerfafval. Schrijf jullie ideeën op rondom de webben.
Oorzaken: waarom gooien mensen hun afval op straat?
Gevolgen: wat gebeurt er op straat en in de natuur als er zwerfafval ligt?
- 4 Hang alle woordwebben op in het lokaal. Welke oorzaken en gevolgen zijn er bedacht?

AFVAL AFSTREPEN

WAT HEB JE NODIG?

- Kopie van de afvalwoordzoeker op deze kaart
- Potloden

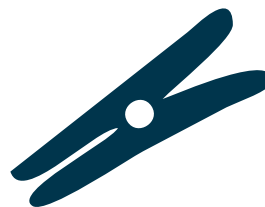

ZWERFAFVALSPEL

WAT HEB JE NODIG?

- Het Zwerfafvalspel bestaat uit afvalkaarten en afbraaktijdenkaarten, te downloaden op aandeslagmetafval.nl/zwerfafvalspel
- Een waslijn of stevig stuk touw van circa 5 m
- Twintig wasknijpers
- Een stopwatch of andere timer
- De handleiding (pagina 21) voor spelregels en antwoorden van het spel

ZWERFAFVALSPEL

WAT MOET JE DOEN?

- 1** Maak minimaal twee teams met elk maximaal tien spelers. Kies één spelleider. Let op dat de teams niet bij elkaar kijken tijdens het spelen.
- 2** Span ongeveer vijf meter waslijn tussen twee palen/bomen.
- 3** Maak de afbraaktijdenkaartjes met knijpers vast aan de waslijn in oplopende volgorde.
- 4** De spelers staan op vijf tot zeven meter van de waslijn.
- 5** De spelleider leest de spelregels uit de handleiding en legt het spel uit aan de deelnemers.
- 6** Hoeveel tijd hebben de teams nodig om de afvalkaarten op de juiste plek te hangen en de afbraaktijden van het afval te raden?

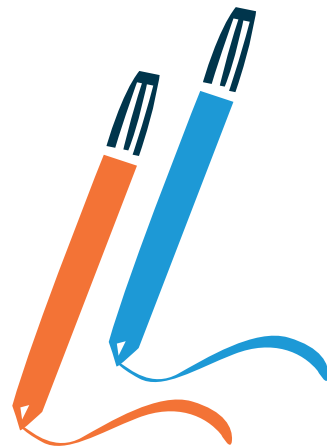

VERMINDER JE AFVAL!

WAT HEB JE NODIG?

- Grote vellen papier (A2-formaat)
- Kladpapier
- Kleurpotloden of stiften

VERMINDER JE AFVAL!

WAT MOET JE DOEN?

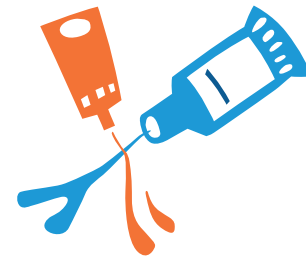
- 1** In het boek *Junglekoorts* van Fiona Rempt verbaast Arani zich in Nederland over de hoeveelheid afval die mensen weggooien. Arani is opgegroeid in de jungle. Daar wordt nooit iets weggegooid. Volgens Arani's moeder komt het doordat alles hier verpakt is in meerdere lagen plastic of karton.
- 2** Maak groepjes van bijvoorbeeld vier kinderen. Ieder groepje krijgt één vel papier, wat kladpapier en enkele kleurpotloden/stiften.
- 3** Bedenk in je groepje tips om thuis de hoeveelheid afval te verminderen. Werk de twee beste tips uit op het grote vel papier.
- 4** Presenteer alle ideeën aan elkaar.

MAFFE MODESHOW

WAT HEB JE NODIG?

- Materialen zoals plastic zakken, kurken, doppen, blikjes, oud papier, folders, flesjes, knopen, ijsstokjes of touw
- Lijm
- Scharen
- Eventueel papier en potloden

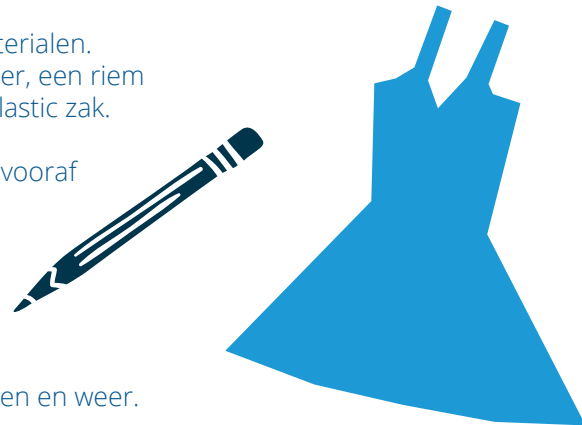

MAFFE MODESHOW

WAT MOET JE DOEN?

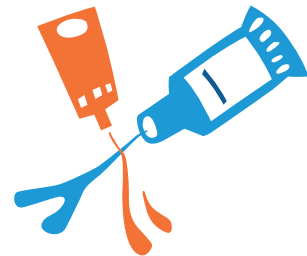
- 1** Iedereen maakt een kledingstuk van de verzamelde materialen. Denk bijvoorbeeld aan een grappige hoed van oud papier, een riem van gevlochten touwen of een shirt van een versierde plastic zak.
- 2** Bedenk welk kledingstuk je wilt maken. Maak eventueel vooraf een schets van je ontwerp.
- 3** Knutsel je kledingstuk in elkaar.
- 4** Klaar? Tijd voor de Maffe Modeshow!
- 5** Doe je kledingstuk aan of op. Loop er langzaam mee heen en weer.
- 6** Maak de modeshow compleet met een presentator. Vertel hoe de creaties eruitzien en waarvan ze zijn gemaakt.
- 7** Vergeet geen foto's te maken voor de ouders!

AFVALDRAAKJE NELIS

WAT HEB JE NODIG?

- Papier
- Kleurpotloden of verf
- Eventueel kwasten en potjes water

AFVALDRAAKJE NELIS

WAT MOET JE DOEN?

- 1 Lees het gedicht over het afvaldraakje NeLiS.
- 2 Maak een tekening of schilderij van de afvaldraak.

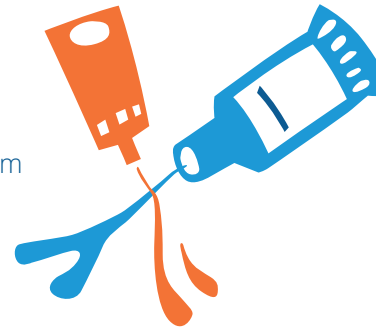
Draakje NeLiS

Draakje NeLiS houdt van afval.
Hij heeft altijd reuzentrek
in een roestig blikje of een tas.
Vind je dat niet gek?

Draakje NeLiS speurt de grond af
zoekend naar een lekkere snack.
Een stukje kauwgom of een peukje
stopt hij - hup - in zijn grote bek.

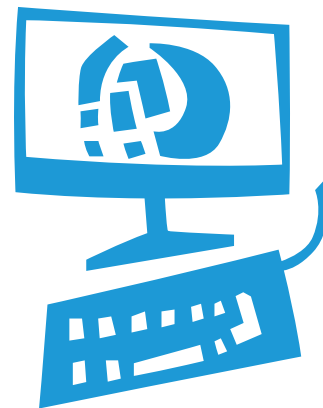
Draakje NeLiS kijkt in parken,
op het strand, ja op iedere plek.
Voor een ballontouwte in een boom
strekt hij zijn schubbige nek.

Draakje NeLiS reist altijd verder.
Woont niet op een vaste stek.
Zo heeft ons afvaldraakje
aan vers eten nooit gebrek.

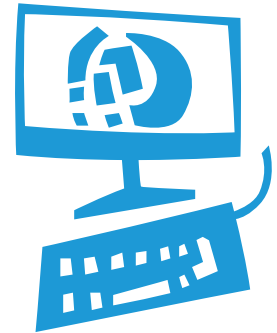
KRINGLOOP VAN BLIK

WAT HEB JE NODIG?

KRINGLOOP VAN BLIK

WAT MOET JE DOEN?

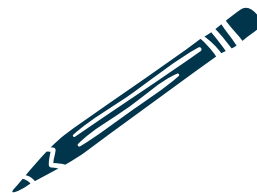
- 1** Van oud blik kunnen we weer nieuw blik maken. Weet jij hoe dat gaat? Zoek op internet naar informatie over het recyclen van blik.
  - 2** Lees de zinnen hieronder en zet ze in de goede volgorde op jouw eigen papier.
  - 3** Controleer jouw antwoorden bij de juf/meester.
- In de metaalfabriek wordt het metaal omgesmolten en er worden grote metalen platen van gemaakt.
  - Met magneten wordt het metaal uit de verbrande resten gehaald.
  - 1** Je gooit je lege frisdrankblikje in de afvalbak.
  - Van de metaalplaten worden onder andere nieuwe blikjes gemaakt.
  - Het afval wordt verbrand. Het metaal van het blikje verbrandt niet. Dat blijft achter.
  - Het afval gaat naar het afvalverwerkingsbedrijf.

AFVALSTRIP

WAT HEB JE NODIG?

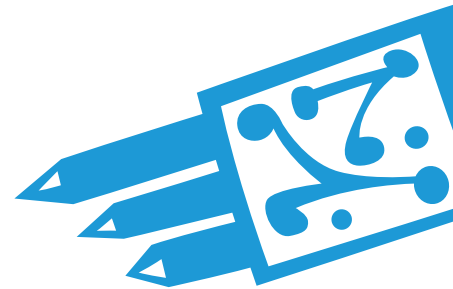
-
- Papier
  - Pennen
  - Kleurpotloden/stiften
  - Scharen

AFVALSTRIP

WAT MOET JE DOEN?

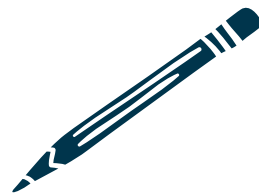
- 1** Bedenk een kort verhaal dat te maken heeft met (zwerf)afval of recyclen. Schrijf het in een paar zinnen op papier.
- 2** Teken een strip van je verhaal. Gebruik niet meer dan vijf plaatjes. Je kunt tekstwolkjes in je plaatjes gebruiken. Je kunt ook een strip zonder tekst maken.
- 3** Extra tip: Knip daarna de stripplaatjes uit. Je hebt nu een eigen strippuzzel gemaakt. Wie kan jouw plaatjes weer in de goede volgorde leggen?

RECYCLEN IN DE TOEKOMST

WAT HEB JE NODIG?

- Tekenvellen (A4-formaat)
- Kleurpotloden

RECYCLEN IN DE TOEKOMST

WAT MOET JE DOEN?

- 1 Stel je voor dat je een glazen bol hebt, waarmee je in de toekomst kunt kijken. Kijk er eens in! In de toekomst zijn er nieuwe manieren bedacht om afval te recyclen. Welk afval wordt gerecycled? Hoe?
- 2 Teken wat jij ziet in jouw glazen bol.

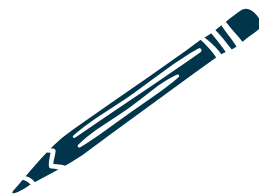

ZWERFAFVALBINGO

WAT HEB JE NODIG?

- Kopieën van de bingokaart (uit de handleiding)
- Twee potloden
- Stevige handschoenen voor alle deelnemers en twee afvalzakken

Tip: meld je als groep aan op supportervanschoon.nl en bestel opschoonmaterialen.

ZWERFAFVALBINGO

WAT MOET JE DOEN?

- 1** Maak meerdere groepjes. Iedereen draagt handschoenen. Per groepje nemen jullie een afvalzak, een bingokaart en een potlood mee naar buiten.
- 2** Verzamel met je groep zo snel mogelijk zwerfafval binnen een afgesproken gebied. Als het gevonden zwerfafval op jullie bingokaart voorkomt, dan kruis je het vak door.
- 3** Als je iets vindt wat niet op jullie kaart staat of iets wat jullie al doorgestreept hebben, dan verzamel je het gewoon. Als je zo vijf stuks zwerfafval hebt opgeraapt, dan mogen jullie zelf één foto naar keuze op de kaart doorstrepen.
- 4** Let op met scherp of gevaarlijk afval, zoals glas of vuurwerkresten!

